

SADRŽAJ

- PREDGOVOR ČETVRTOM TOMU
- 1. poglavlje
- Kupoprodaja
- KUPOPRODAJA
- Definicija kupoprodaje
- Kupoprodajni izrazi (termini)
- Šerijatskoppravna utemeljenost kupoprodaje
- Pravni tretman kupoprodaje i njen smisao
- Uvjeti kupoprodaje
- Pravni tretman kupoprodaje u šali
- Pravni tretman ponavljanja ponude
- Zaključivanje kupoprodaje jednim izrazom
- Vrste kupoprodajnih ugovora
- Kupoprodaja na poček
- Cijene i predmeti ugovora
- Pravni propisi vezani za novac kada se povuče ili nestane na tržištu ili kada revalvira ili devalvira
- Pravni tretman kupoprodaje duga
- Povratna kupovina (bejrul-ine)
- Pravni tretman novčane nadoknade za apstraktna prava
- Pravni tretman oslobađanja (ispražnjavanja) prostora
- Pravni tretman prodaje prava koja su vezana za materijalne stvari
- Kupoprodaja poslovnog imena i znaka
- Pravni stav o kupoprodaji patenta i autorskih prava
- Uvjeti saglasnosti prihvata i ponude
- Izbor za vrijeme pregovora
- Pravni stav o kupoprodaji kada se razdvoji transakcija
- Pravni stav o kupoprodaji na osnovu broja
- Konkludentna i kupoprodaja s kasnijim plaćanjem
- Pravni stav o kupoprodaji vode, trave i vatre
- Pravni stav o kupoprodaji pčela i svilene bube

- NIŠTAVNA I RELATIVNO NIŠTAVNA KUPOPRODAJA
- Pravni tretman kupoprodaje ljudskog tijela, krvi i organa
- Razlika između ništavne i relativno ništavne kupoprodaje
- Šerijatskopравни propisi relativno ništavne kupoprodaje
- Sveobuhvatno pravilo kod pojašnjenja relativno ništavnog uvjeta
- Pravni tretman kupoprodaje iz nužde
- Pravni postupci koji se poništavaju relativno ništavnim uvjetom i koji se ne mogu vezati uz njega
- Koji su postupci valjani i neće biti poništeni relativno ništavnim uvjetom
- Sta se može vezati za budućnost, a šta ne može
- Pravni tretman zarade relativno ništavnom kupoprodajom
- Da li se zabranjenost prenosi?
- Pravni tretman povećanja ili smanjenja predmeta kupoprodaje kod relativno ništavne kupoprodaje
- Pokuđena kupoprodaja
- Kupoprodaja za vrijeme džuma-namaza
- Lažno nadmetanje pri kupoprodaji
- Nuđenje cijene na cijenu drugog
- Presretanje trgovačke robe
- Kupoprodaja u džamiji
- Kupoprodaje s neizvjesnošću
- Pravni tretman kupoprodaje onoga što je u zemlji
- ŠTA SPADA U KUPOPRODAJU, A ŠTA NE SPADA U NJU?
- Pravni tretman prodaje prava nadogradnje
- Pravni tretman kupoprodaje plodova, usjeva i stabala
- Pravni tretman izuzimanja nečeg iz predmeta kupoprodaje
- PROPISI PRIMOPREDAJE ROBE I CIJENE
- Da li je ustupanje predmeta kupoprodaje preuzimanje
- Uvjeti valjanosti preuzimanja
- Pravni tretman uništavanja predmeta kupoprodaje prije njegovog preuzimanja
- PRAVO IZBORA PREKIDA UGOVORA O KUPOPRODAJI

- Vrste izbora i njihove definicije
- Izbor na osnovu uvjeta
- Definicija i šerijatskoppravna utemeljenost
- Trajanje slobode izbora
- Gdje se može koristiti izbor na osnovu uvjeta a gdje ne može
- Pravo izbora na osnovu isplate
- Pravni tretman predmeta kupoprodaje za vrijeme prava izbora na osnovu uvjeta
- Razlika između preuzimanja predmeta kupoprodaje radi kupovine i njegovog preuzimanja radi gledanja
- Pravni tretman kupoprodaje ako umre onaj ko ima pravo izbora
- Kada kupoprodajni ugovor postaje zaključen i prestaje pravo izbora Uvjetovanje prava izbora za nekog drugog mimo ugovarača
- Pravo određivanja
- Pravo izbora zbog nepostojanja poželjnog svojstva kod predmeta kupoprodaje
- Izbor prilikom viđenja
- Šerijatskoppravna utemeljenost izbora prilikom viđenja
- Pravni tretman kupoprodaje prije viđenja
- Šta poništava pravo izbora prilikom viđenja
- Da li prodavac ima pravo izbora prilikom viđenja?
- Da li je samo viđenje uzorka dovoljno)
- Pravni tretman viđenja od strane opunomoćenika i izaslanika
- Pravni tretman slijepčevog viđenja
- Šta je bitno prilikom gledanja kuća i onoga što je u zemlji
- Pravni tretman promjene predmeta kupoprodaje nakon viđenja
- Pravo na izbor zbog mahane
- Definicija
- Šerijatskoppravna utemeljenost prava na izbor zbog mahane
- Šerijatskoppravni tretman prava na izbor zbog mahane
- Višak zbog kojeg se ne može vratiti predmet kupoprodaje s mahanom

- Šerijatskopravni tretman smanjenja vrijednosti predmeta kupoprodaje zbog mahane
- Šerijatskopravni tretman preprodaje predmeta kupoprodaje s mahanom
- Način izlaganja optužbe i posljedice koje iz toga slijede
- Šerijatskopravni tretman polaganja prava na dio predmeta kupoprodaje
- Postupci koji ukazuju da je kupac saglasan s mahanom i koji onemogućavaju vraćanje predmeta kupoprodaje
- Šerijatskopravni tretman neslaganja prodavca i kupca
- Da li se obnavlja pravo na vraćanje predmeta kupoprodaje na osnovu stare mahane nakon što nestane novonastala mahana
- Prodaja uz uvjet ograđivanja od svake mahane
- Prodaja dugo nemužene životinje
- Jamstvo (garancija) mahana
- Razna pitanja o ovoj temi
- POSLOVODSTVO BEZ NALOGA (KUPOPRODAJA NEOVLAŠTENE OSOBE)
- Pravni tretman poslovodstva bez naloga i njegova šerijatskopravna utemeljenost
- Uvjeti
- Uvjetno zaključena kupoprodaja
- Uvjeti realizacije kupoprodaje neovlaštene osobe
- Izrazi koji se koriste kod davanja odobrenja
- Razna pitanja kad je riječ o poslovodstvu bez naloga
- SPORAZUMNO RASKIDANJE UGOVORA (EL-İKALA)
- Definiranje pojma el-ikala
- Šerijatskopravna utemeljenost sporazumnog raskidanja ugovora
- Uvjeti za sporazumno raskidanje ugovora
- Riječi kojima se sporazumno raskida ugovor
- Šerijatskopravni status sporazumnog raskidanja ugovora
- Zapreke valjanosti sporazumnog raskida ugovora

- Šerijatskopravni status sporazumnog raskidanja pretplatnog ugovora (es-selem)
- Razilaženje ugovarača o valjanosti (sihha) i rušljivosti (fesad), odnosno valjanosti i ništavosti (butlan) ugovora
- Šerijatskopravni status kupoprodaje uz kaparu (el-urbun)
- PREPRODAJA S UTVRĐENIM PROFITOM (MURABEHA) I PO CIJENI KOŠTANJA (TEVLIJJE)
- Definiranje pojmova el-murabeha i et-tevlije
- Šerijatskopravna utemeljenost preprodaje s utvrđenim profitom i preprodaje po cijeni koštanja
- Uvjeti ispravnosti preprodaje s utvrđenim profitom i preprodaje po cijeni koštanja
 - Šta se dodaje osnovnoj cijeni)
- Šerijatskopravni stav o prevari (hijana) kod preprodaje s utvrđenim profitom i preprodaje po cijeni koštanja
- Pravo izbora zbog obmane (tagrir)
- PROPISI O RASPOLAGANJU PREDMETOM KUPOPRODAJE I CIJENOM PRIJE NJIHOVOG PREUZIMANJA
- Šerijatskopravni tretman raspolaganja predmetom kupoprodaje prije njegovog preuzimanja
- Šerijatskopravni status raspolaganja predmetom kupoprodaje od prodavača prije nego što ga kupac preuzme
- Neophodnost mjerenja i vaganja kod svake kupoprodaje
- Šerijatskopravni status prodaje onoga što se mjeri po dužini prije nego što se izmjeri šerijatskopravni status raspolaganja cijenom predmeta kupoprodaje prije nego što se preuzme
- Dopuštenost prodaje duga dužniku
- Povećanje cijene
- Oslobođanje od obaveza odustajanjem (el-iskat) i ispunjenjem ugovora (el-istifa')
- Odgađanje duga
- PROPISI O ZAJMU (KARD)
- Definicija
- Odgađanje zajma

- Kada zajam postaje vlasništvom zajmoprimca?
- Šerijatskopravni status promjene vrijednosti zajma
- Uvjeti kod zajma Svaki zajam uz koji se dobiva naknada jeste jedna vrsta kamate
- Šerijatskopravni status zastupanja (tepkil) prilikom traženja zajma
- Šerijatskopravni status kupoprodaje s otplatom na rate
- KAMATA (ER-RIBA)
- Definiranje pojma er-riba
- Zabrana kamate
- Smisao zabranjivanja kamate
- Vrste kamata
 - Kamata viška (ribel-fadl)
 - Poček-kamata (riben-nesie)
 - Kamata na papirni novac
 - Zakonodavni tekst jači je od običaja (urf)
 - Kvalitetna i nekvalitetna kamatna roba jesu jednake
 - Šerijatskopravni status prodaje mesa za životinju
 - Prodaja svježih za suhe hurme
 - Šerijatskopravni status poslovanja s kamatom u nemuslimanskoj državi (darul-harb)
 - Zabrana sklapanja dvostruke kupoprodaje (bej'atan fi bej'a)
 - Nužda dopušta zabranjeno
 - Zabrana bankarskih poslova koji počivaju na kamati i obveznicama Zabrana prodavanja i trgovanja vrijednosnim papirima (senedat)
 - Zabrana obveznica zajmova (senedatul-kurud)
 - Šerijatskopravni status poslovanja kreditnim (bankovnim) karticama
 - Svjetski emitenti kartica
 - Kartica American Express
 - VISA kartica
 - Kako se koristi kartica?
- PRATEĆI DIJELOVI (HUKUK) PREDMETA KUPOPRODAJE

- TRAŽENJE PRAVA (EL-ISTIHKAK)
- Vrste potraživanja prava
- Odredbe o garanciji upotpunjenja
- Situacije u kojima se ne uvažava potraživanje prava
- Odredbe građenja i izdržavanja nekretnine koja se potražuje kao pravo
- Odredbe potraživanja prava u naturalnoj razmjeni dobara
- KUPOPRODAJA S ODGODOM PREDAJE KUPLJENOG (SELEM)
- Šerijatskoppravna utemeljenost
- Na šta se smije pretplatiti, a na šta ne)
- Uvjeti valjanosti
- Odredbe korištenja pretplate i prodane robe prije preuzimanja
- Odredbe raskida ugovora o pretplati (ikala)
- Pretplata na odjeću
- UGOVOR O PROIZVODNJI (EL-ISTISNA)
- Definicija
- Opis ugovora
- Različita pitanja koja se odnose na ovo poglavlje
- MIJENJANJE VALUTE (SARE)
- Vrste novca
- Šerijatskoppravna utemeljenost mijenjanja novca
- Uvjeti mijenjanja
- Odredbe korištenja novca koji se mijenja prije preuzimanja
- Odredbe o razilaženju glede kvaliteta i izrade
- Spajanje novca i drugih stvari u kupoprodaji
- Pitanja vezana za poravnanje dugova
- Preovladavajuće zlato i srebro u predmetu
- Devalvacija, nestanak ili promjena vrijednosti novca u kupoprodaji
- Pojašnjenje o tome šta se smatra robom, a šta vrijednošću
- Da li se preuzimanje čeka smatra kao preuzimanje iznosa navedenog na njemu u ugovoru o mijenjanju novca?
- KUPOVINA I PRODAJA NA POVJERENJE (EL-VEFA)
- Razlika između prodaje na povjerenje i zaloga

- "Tekući" zalog (er-rehn es-sail)
- 2. poglavlje
- Zakup
- ZAKUP (EL-IDŽARE)
- Definicija
- Šerijatska utemeljenost
- Zaključenje ugovora o zakupu
- Uvjeti zakupa
- Pravne posljedice
- Obaveza je što je moguće prije dati najamniku njegovu plaću (nadoknadu)
- Kada se ima pravo potraživati zakupina (najamnina)
- Vrste zakupa
- Uzurpacija koja ukida zakupninu (plaću)
- Kada se ostvaruje predaja supstance koja se iznajmljuje
- Uručivanje najamnine (nadnice, plaće i sl.)
- Najamnina (el-edžr) i nadoknada
- Štete (ed-daman) ne neke napomene
- Pravni status zadržavanja supstance koja se uzme u zakup do isplate zakupnine
- Supstanca koja je uzeta u zakup jeste emanet u posjedu zakupca
- Pravni stav o situaciji kada najamnik (zakupac) za ugovoreni posao angažuje drugoga
- Kada se poništava najamnina ili jedan njen dio
- Šerijatskopравни tretman davanja u zakup vakufskog i jetimskog zemljišta po cijeni manjoj od uobičajene
- Pravni tretman ugovora o zakupa u slučaju smrti zakupodavca
- Uvjetuje li se da vrijeme zakupa slijedi odmah nakon sklapanja ugovora)
- Zarada (plaća) za posredništvo
- Šta je dozvoljeno u slučaju zakupa, a šta se smatra prekršajem
- Pravni tretman uzimanja u zakup zemljišta za poljoprivredu
- Pravni tretman davanja zemlje u zakup radi gradnje i zâsada

- Šerijatskopravni tretman unajmljivanja radi namjeravane i nenamjeravane koristi
- Šerijatskopravni tretman odstupanja od dogovorenog
- Pravni tretman udaranja djeteta i životinje
- Pravni tretman prekršaja koji naprave zanatlije
- RELATIVNO NIŠTAVNI ZAKUP
- Pravni tretman uzimanja u zakup zajedničke imovine
- Uzimanje u zakup javnog kupatila
- Uzimanje u zakup onoga koji pušta krv (zarezivanjem kože)
Uzimanje dojilje u najam
- Unajmljivanje radi griješenja
- Uzimanje u zakup radi obavljanja poslova koji spadaju u pokornost Allahu
- Uzimanje nekoga u zakup uz nadoknadu za dio onog što proistekne iz najamnikova posla (pitanje mlinarevog ujma)
- Pravni tretman spajanja djela i vremena u ugovoru
- Pravni tretman slučaja kada se najamnik koristi svojim poslom, a zakupodavac zakupljenom supstancom
- Pravni tretman prestanka nepoznatosti (el-džehale) u slučaju relativno ništavnog zakupa.
- Pravni tretman zakupa koristi za drugu korist
- Pravni tretman zakupa kada se on tiče konkretne supstance
- NAJAMNIKOVA NADOKNADA ŠTETE
- Zajednički najamnik (el-edžirul-mušterek)
- Ekskluzivni (privatni) najamnik
- Pravni tretman opetovanja najamnine
- Pravni tretman zakupčevog djelovanja na zakupljenu supstancu
- Uzimanje u najam djeteta
- Neslaganje zakupodavca i zakupca
- Ima li zakupac pravo na podzakup
- RASKIDANJE ZAKUPA
- Šerijatskopravni tretman popravljivanja zakupljene supstance
- Poništavanje zakupa zbog opravdanih razloga
- Šerijatskopravni tretman zakupa u slučaju smrti

- PRIJESTUP I NADOKNADA ŠTETE
- Konkretni slučajevi i mes'ele
- 3. poglavlje
- Zalog
- ZALOG (ER-REHN)
- Šerijatskoppravna utemeljenost zaloga
- Zaključivanje i pravosnažnost ugovora o zalogu
- Način preuzimanja zaloga
- Propisi o zalogu
- Odredbe o korištenju zaloga
- Propisi o prinosu i koristi zaloga
- Čuvanje zaloga
- Povrat zaloga
- Šta se smije založiti, a šta ne?
- Uzimanje zaloga za obećani dug
- Uzimanje zaloga za glavicu pretplate i cijenu mijenjanja valuta (sarfa)
- Odredbe zalaganja imetka maloljetne osobe od njenog oca ili tutora
- Odredbe zaloga kod više zalogoprimaca
- Odredbe više zalogodavaca i jednog zaloga
- Zalog, kada se ostavi kod povjerenika
- Propisi o zastupništvu u ugovoru o zalogu
- Raspolaganje zalogom, nanošenje štete zalogu i šteta koju prouzrokuje zalog
- Propisi o uništavanju zaloga
- Propisi o posuđivanju zaloga
- Propisi o zalaganju zaloga
- Propisi o korišćenju i posudbi zaloga
- Šteta koju zalogodavac učini zalogu
- Šteta koju učini zalog prema zalogodavcu ili zalogoprimcu
- Propisi o smanjenju cijene zaloga
- Promjena u zalogu
- Različita pravna pitanja